

Memo

Voorgenomen besluit op de bestemming van het financieel jaarresultaat 2018

Inleiding

Zoals u in de jaarstukken 2018 kunt zien heeft de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (hierna: VRZHZ) in 2018 naast het uitvoeren van haar reguliere werkzaamheden belangrijke stappen gezet naar een toekomstbestendige organisatie. Het was een intensief jaar en zeker een jaar waar de VRZHZ met trots op terugkijkt. Op deze plaats verwijzen we naar de bijgevoegde infographics-, waarin we een aantal van onze belangrijkste prestaties in 2018 visueel hebben weergegeven en naar de jaarstukken waarin een uitgebreide (financiële) jaarverantwoording is uiteengezet.

Terugblik op 2018

In 2018 is het dekkingsplan en evenementenveiligheid (ten behoeve van de meer dan 1.600 evenementen in onze regio) bestuurlijk vastgesteld en is de meldkamer overgegaan naar Rotterdam. Ook zijn twee grote programma's opgestart. Ten eerste het programma 'Veranderende omgeving' (met daarin onze voorbereidingen op de komst van de Omgevingswet), wat vooral een wijziging zal betekenen in de vorm van adviseren en niet in het advies op zich. Ten tweede zijn we van start gegaan met de transitie naar een informatie-gestuurde organisatie. Informatie en vooral het op de juiste manier filteren, uitwisselen en gebruiken van informatie worden steeds belangrijker in onze maatschappij en dus ook voor de operationele diensten.

Intern heeft de Veiligheidsregio een reorganisatie doorgevoerd, die de organisatie in staat moet stellen met minder management slagvaardiger en doelmatiger te opereren. Tegelijkertijd heeft veel inzet plaatsgevonden op de ontvlechting van de gemeente Vijfheerenlanden. Door de bovengenoemde trajecten zijn beleidsvoornemens op het vlak van Arbo en risicocommunicatie minder opgepakt. We onderkennen dat de vertraging bij deze werkzaamheden weliswaar niet leidt tot risico's op het gebied van de fysieke veiligheid, maar dat de Veiligheidsregio hier op korte termijn stappen in moet maken. Dit wordt in 2019 opgepakt.

Ons dagelijkse werk stond tijdens deze trajecten niet stil. We waren actief tijdens 10 GRIP-incidenten en onze brandweermensen rukten uit voor meer dan 3.300 inzetten. Om al deze inzetten veilig en goed te kunnen uitvoeren is ervoor gezorgd dat onze mensen, partners en bestuurders middels opleidingen en trainingen toegerust en vakbekwaam zijn. Maar de voorkeur gaat natuurlijk altijd uit naar het voorkomen van incidenten boven het bestrijden ervan. Risicobeheersing heeft dan ook in 2018 weer volop aandacht gekend. Naast onder andere de controles en adviezen brandveiligheid hebben we ook geïnvesteerd in (brand)veiligheids-bewustzijn door gastlessen op scholen, voorlichting en versteviging van de banden met onze partners.

In de volgende paragraaf gaan we in op het financieel jaarresultaat, waarbij we eerst het historisch perspectief schetsen.

Financieel beeld afgelopen jaren

Bij de regionalisering van de brandweer in 2013 is een bezuinigingsscenario van 10%-15% afgesproken, wat uitmondde in een structurele bezuiniging oplopend naar € 3,9 mln in 2020. In 2015 is met het Meerjarenperspectief 2016-2020 (hierna: MJP) aanvullend bezuinigd, waardoor de structurele opgave oploopt naar € 5,2 mln in 2020. Deze bezuinigingsopgave is inmiddels volledig gerealiseerd. Daarnaast is de VRZHZ scherp blijven zoeken naar mogelijke verdere financiële ruimte. Hierdoor is de VRZHZ in staat geweest om naast de bezuinigingen uit het MJP ook extra structurele financiële voordelen te behalen, niet-benodigde middelen terug te laten vloeien naar de gemeenten en nieuwe ontwikkelingen intern te bekostigen. Zo is in 2017 het tempo waarin de bezuinigingen gerealiseerd worden met € 1,5 mln versneld en is in 2018 een structurele CAO-stijging van € 0,7 mln zelf opgevangen. Net als in de afgelopen jaren wil de VRZHZ scherp aan de wind blijven zeilen, strak sturen op haar financiën en de ontwikkelingen aan de voorkant monitoren. Hieronder leggen we uit wat dat betekent voor het jaarresultaat 2018.

Jaarresultaat 2018

De Veiligheidsregio ZHZ heeft in 2018 een voordelig jaarresultaat behaald van € 4,40 mln. Hierin zijn de vrijval van € 1,7 mln uit onze egaliseriereserve voor kapitaallasten, de vrijval uit onze voorziening voor spanningstesters langs het spoor (de zogenaamde '25kV-middelen') en het voordeel van € 0,43 mln uit het MJP inbegrepen. De vrijval uit de egaliseriereserve is conform de bestuurlijke afspraak in het AB VRZHZ in de zomer van 2018 teruggevloeid naar de deelnemende gemeenten, terwijl over het MJP-voordeel de afspraak staat dat dit bij de jaarrekening 2018 teruggaat. De vrijval uit onze voorziening is bij onze tweede bestuursrapportage 2018 (hierna: BURAP-II) omgelabeld ten behoeve van de transitiekosten van de reorganisatie. Conform de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV) dient dit via een jaarrekening-technische aanpassing op de boeken expliciet tot uiting te komen in ons jaarresultaat.

Te bestemmen jaarresultaat

Het bovenstaande in ogenschouw nemend, komt het daadwerkelijke (netto) jaarresultaat uit op een voordeel van € 1,42 mln. Dit financieel voordeel is hoofdzakelijk veroorzaakt door het niet invullen van vacatures als gevolg van de reorganisatie. Vanwege de verwevenheid met de reorganisatie is het op dit moment moeilijk te duiden of dit voordeel een structureel of incidenteel karakter kent. In 2019 gaat de VRZHZ de financiële effecten van de uittreding van Vijfheerenlanden onderzoeken. Hierin worden de budgetten betrokken en zal mogelijke budgettaire rek/ruimte in kaart gebracht worden in relatie tot het voordelige jaarresultaat. Daarnaast zijn de financiële effecten van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren en het infrastructurele Rijksprogramma "Vernieuwen, Verjongen & Verduurzamen" nog niet te duiden. Omdat daar op dit moment nog geen zekerheid over te geven is worden deze aangemerkt als een financieel risico.

Staat 1: opbouw financieel jaarresultaat 2018 (* mln)

	Toelichting	Bedrag
Bruto jaarresultaat		€ 4,40
Vrijval egalis.reserve	Uitgekeerd aan gemeenten (cf. AB VRZHZ besluit 28 juni 2018)	€ 1,70
Vrijval 25kV middelen	Technische aanpassing balanspost (cf. BBV)	€ 0,85
MJP	Uitkeren cf. bestuurlijke afspraak BURAP-II 2018	€ 0,43
Netto jaarresultaat	Te bestemmen jaarresultaat	€ 1,42

Transitiekosten Vijfheerenlanden

De operationele ontvlechting van Vijfheerenlanden is goed verlopen. De door de arbitrage vastgestelde transitievergoeding bedraagt € 5,1 mln. Hiervan is € 0,3 mln het aandeel van Vijfheerenlanden in de eigen vermogenspositie van de Veiligheidsregio en vloeit dus rechtstreeks terug naar de uittredende gemeente. Van de transitievergoeding blijft € 4,8 mln beschikbaar ter dekking van de transitiekosten. Afgezet tegen de voor de transitie benodigde € 7,8 mln resteert er een gat van € 3,0 mln. Ten aanzien van de gevolgen van het uittreden van Vijfheerenlanden zal er de zomer 2019 een financiële analyse gemaakt worden. In deze analyse zal gekeken worden naar de mogelijke rek en/of ruimte in de huidige budgettaire kaders. Deze analyse zal tegelijkertijd met BURAP-II 2019, met daarin een financiële prognose, in het AB VRZHZ landen zodat beide in samenhang met elkaar besproken kunnen worden. Bestuurlijk is de afweging gemaakt om het nog te bestemmen netto-jaarresultaat bij de Veiligheidsregio te reserveren ten behoeve van de ongedekte transitiekosten. Met de mogelijke tekorten in het sociale domein in het vizier en het op handen zijnde onderzoek naar de financiële effecten van Vijfheerenlanden is gekozen om het geld uit te keren aan de gemeenten.

Voorgenomen resultaatsbestemming

Op basis van het bovenstaande heeft het AB VRZHZ op 17 april 2019 het voorgenomen besluit genomen om:

- uit het jaarresultaat 2018 het volledige netto-jaarresultaat, groot € 1,42 mln, uit te keren aan de gemeenten;
- De gemeenten te verzoeken het financiële effect van de volgende ontwikkelingen op te nemen in hun risico-paragraaf en dit middels hun P&C-cyclus te monitoren:
 - de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren op het stelsel van vrijwilligheid,
 - het infrastructurele Rijksonderhoudsprogramma "Vernieuwen, Verjongen & Verduurzamen" en
 - het ongedekte deel van de transitie-kosten voor de ontvlechting van Vijfheerenlanden
- Dit voorgenomen besluit ter zienswijze voor te leggen haar deelnemende gemeenten.

Met de voorgenomen beslispunten wil de VRZHZ voor veiligheid binnen een solide financiële context staan.

